

La imparcialitat davant els ulls d'una pantalla

Fa tres anys vam veure com la justícia també patia les conseqüències de la Covid. Després de mesos de processos legals aturats, molts països van començar a fer judicis en línia. Aquesta revolució digital va aixecar molts dubtes, obrint un debat a escala global de si aquesta solució digital podia també garantir que els judicis fossin justos.

Segons dades del Ministeri de Justícia, entre l'11 de maig de 2020 i el mes de maig de 2022, es van celebrar 440.000 judicis telemàtics a Espanya i 480.000 acusacions processals no presencials. Actualment, però, no es celebren judicis en línia a Espanya. (Berbell, 2023) A altres països però, les audiències telemàtiques encara s'estan duent a terme en diverses jurisdiccions on els governs han aprovat modificacions i noves lleis per establir permanentment aquest tipus d'audiència en els seus sistemes legals. Cal tenir en compte que països com Austràlia, Canadà, Xina, Dinamarca, el Regne Unit i Singapur havien estat executant tribunals en línia abans de la pandèmia. (Jingnan, 2022)

Els judicis en línia, malgrat el seu potencial per agilitzar els procediments judicials, s'enfronten a una sèrie de reptes importants que requereixen atenció cuidadosa.

Un dels principals obstacles és la bretxa digital, que afecta especialment les poblacions indígenes, les persones que resideixen en àrees rurals i les persones amb pocs recursos. Aquests col·lectius tendeixen a tenir un accés limitat a la tecnologia i la connectivitat necessàries per participar plenament en aquests procediments, el que pot generar desigualtats en l'accés a la justícia. (OHCHR, 2023b)

Un estudi als Estats Units va provar que si bé la major part del país té accés disponible a internet i un dispositiu per connectar-se, moltes parts rurals no en tenen. Les llars més pobres també tenen menys probabilitats de tenir un accés adequat a Internet, si n'hi ha. (Jingnan, 2022)

Un altre problema significatiu és la barrera lingüística. La manca de serveis d'interpretació adequats pot

dificultar la comunicació efectiva entre les parts involucrades en un judici en línia, la qual cosa pot afectar negativament la qualitat de la defensa i la comprensió dels drets legals. (Gabriel, 2022)

La manca de confidencialitat és una preocupació important. En un entorn digital, garantir la comunicació segura i privada entre les persones detingudes i els seus advocats pot ser un repte, la qual cosa pot vulnerar el dret a una defensa adequada.

Les dificultats tècniques també són un tema crític. Verificar la identitat de les parts i els testimonis, gestionar proves i prevenir la interferència de tercers pot ser més complicat en un entorn digital. La seguretat cibernètica i l'autenticació són qüestions fonamentals que cal abordar de manera efectiva.

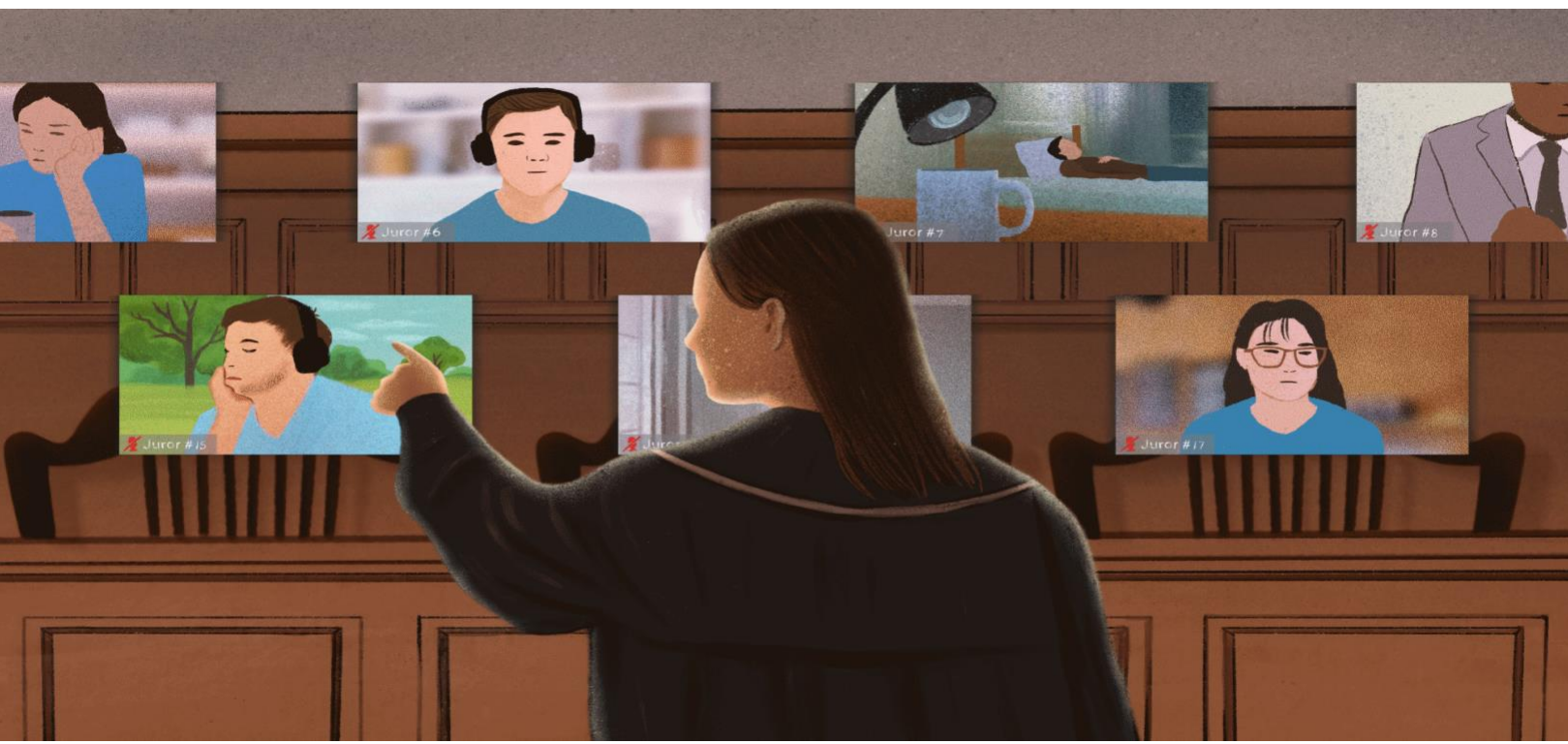
A més, les víctimes de violència domèstica poden enfrontar riscos addicionals. En alguns casos, aquestes persones poden veure's obligades a participar en

audiències des dels seus llars, el que les posa en proximitat amb els seus agressors, creant situacions potencialment perilloses.

Fa dos anys un vídeo d'un judici en línia es viralitzava. En ell, estaven presents un home i una dona. La dona era víctima d'abusos de l'home, contra qui tenia una ordre d'allunyament. Al ser en línia, l'acusat i la víctima eren els dos a casa. La jutgessa va detectar comportaments

estranyos en la dona, qui semblava mirar fora de pantalla buscant validació en el que deia. A través de les imatges

van poder descobrir que tots dos estaven a la mateixa casa. L'home, havia infringit l'ordre d'allunyament i estava coaccionant a la dona per tal portar el judici per la direcció que més li interessava. Aquest cas és un exemple dels riscos que poden tenir els judicis en línia, on es pot donar situacions que potser no són visibles a

càmera, però que afecten la legitimitat del judici. (Local 4 Detroit, 2021)

Finalment, la manca d'accés públic a les audiències pot plantejar preocupacions en termes de transparència i rendició de comptes en el sistema de justícia. L'accés públic a les audiències és un principi fonamental de la justícia oberta i cal tenir-lo en compte cuidadosament en el context dels judicis en línia. (Sanders, 2021)

Simon Walker, el cap de la Secció de l'Estat de Dret i Democràcia dels Drets Humans de les Nacions Unides ha mostrat la seva preocupació davant els processos legals en línia. Des de l'oficina de l'alt comissionat de les Nacions Unides es supervisen judicis per tal de garantir el judici imparcial - els judicis online però, han limitat molt la seva labor, degut a les limitacions de públic en aquests procediments. (OHCHR, 2023b)

Austràlia, un dels països que ja feia procediments judicials en línia abans de la Covid, continua fent-los avui en dia, i és una pràctica bastant recurrent. El sistema judicial Australià té publicat unes directrius per a l'etiqueta en línia durant una audiència judicial en línia. Aquestes demanen un seguit de condicions com poden ser un comportament respectuós, preparació prèvia (estar en un entorn tranquil), connectar-se amb antelació, silenciar el micròfon quan no es parli, vestimenta adequada... Hi ha restriccions d'enregistrament i informen que el judici podria estar gravat per ells; tot i això, no sempre ho està. Alhora, es consideren necessitats especials com problemes d'accés a Internet, manca d'aparells adequats o la

necessitat d'un intèrpret, motius pels quals no es faria l'audiència de forma remota. (Federal Circuit and Family Court of Australia, 2021)

Tot i tenir un manual de comportament i de condicions per tal de fer audiències en línia, no aborda moltes de les problemàtiques que s'han detectat amb els judicis online, com podria ser la manca de confidencialitat, la protecció de les víctimes o la manca d'accés públic.

En els últims tres anys, la justícia ha experimentat canvis significatius a causa de la pandèmia de la COVID-19, amb molts països implementant judicis en línia com a resposta a la interrupció dels processos legals. Tot i les avantatges potencials de la digitalització del sistema judicial, s'han destacat diversos desafiaments que han d'abordar-se. Malgrat tots aquests desafiaments, alguns països continuen realitzant audiències en línia. L'ús de la tecnologia en el sistema judicial ha estat objecte de debat global, amb experts i organismes internacionals preocupats per la seva influència en la justícia i la capacitat de garantir judicis justos. La supervisió de judicis en línia també ha plantejat preocupacions en termes de transparència i rendició de comptes. Els judicis en línia representen un canvi important en el sistema judicial i requereixen una atenció cuidadosa per abordar els reptes que comporten.

Amb motiu del 75è aniversari de la Declaració Universal de Drets Humans (DUDH), Volker Türk, l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans va dir: "Almenys 253 milions de persones viuen

en situacions d'injustícia extrema i 4,5 mil milions estan exclosos de les oportunitats que la llei garanteix. Mil milions de dones manquen de protecció contra la violència sexual que pateixen a mans de les seves parelles". (OHCHR, 2023a) Per això, davant la preocupació dels judicis en línia, l'Oficina de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides pels Drets Humans seguirà lluitant per tal d'aconseguir que les injustícies passin cada cop menys en els sistemes judicials.

Laia Puig i Comas

Estudiant de Relacions Internacionals, Blanquerna

Fonts de referència:

Berbell, C. (2023). *En los juicios telemáticos que se celebran en España se ve siempre a los jueces y quedan grabados en la copia judicial*. ConfiLegal.

Federal Circuit and Family Court of Australia (2021). *Electronic hearings | Federal Circuit and Family Court of Australia*. [online] Fccoa.gov.au. Available at: <https://www.fccoa.gov.au/attending-court/electronic-hearings> .

Gabriel, R. (2022). *Washington State Courts - Error*. [online] www.courts.wa.gov. Available at: <https://www.courts.wa.gov/newsinfo/content/Reference%20Materials/Online%20Courtroom%20Project%20White%20Paper.pdf> .

Jingnan, H. (2022). To try or not to try — remotely. As jury trials move online, courts see pros and cons. *NPR*. [online] 18 Mar. Available at: <https://www.npr.org/2022/03/18/1086711379/as-jury-trials-move-online-courts-see-pros-and-cons>.

Local 4 Detroit (2021). *Prosecutor catches accused abuser in same home as victim during zoom court hearing*. [online] Youtube. Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=xgz3Tx69zXk>

OHCHR. (2023a). *Llamamiento a los Estados para impulsar el acceso a la justicia para todos y todas*. [online] Available at: <https://www.ohchr.org/es/statements/2023/08/call-states-reinvigorate-access-justice-all> .

OHCHR. (2023b). *Supervisión de juicios para proteger el derecho a un juicio imparcial*. [online] Available at: <https://www.ohchr.org/es/stories/2023/08/trial-monitoring-protect-right-fair-trial>

Sanders, A. (2021). Video-Hearings in Europe Before, During and After the COVID-19 Pandemic. *International Journal for Court Administration*, 12(2). doi:<https://doi.org/10.36745/ijca.37>

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

SETEMBRE 2023

Publicat per

Amb el suport de

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

**Generalitat
de Catalunya**

ANUE no fa necessàriament seves les opinions expressades pels seus col·laboradors

---